

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmertelen levelek csak ismert kezekről fogadtatnak el.
Írásokat nem adhatnak vissza.
Egyes szám ár. 15 kr.
A nyilatkozás minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
hivatalos hirdetésekéül;
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy kőszettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzetcentim. után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénteküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Felhívás.

A Zemplén-vármegyében működő elemi iskolák T. c. Elüljáróhoz s Tanítóhoz.

Az 1896-ik év örökre emlékezetes marad Magyarországnak, s a magyar nemzet történetében; mert ez év az ország ezer éves fennállásának ünnepévé avattatik fel. Nincs, nem lehet a hazának oly fia s leánya, ki a legszentebb érzelmektől áthatva ne készülne a magyar nemzet e nagy ünnepéhez. Készüljünk tehát mi is, hogy ünnepelésünk méltó legyen e nemzet dicsőséges multjához, megnyugtató s biztató a második ezredév megkezdéséhez.

Sokan azt kérdehetik talán e felhívásom után, de hogyan készüljünk a nagy ünnephez?! Megmondom én, nem kívánok sokat, csak annyit, amennyit helyzetünkben megtehetünk és mégis méltó lesz a nemzeti nagy ünnephez. Szent áhitattal eltelve boruljunk le s adjunk hálát az isteni gondviselésnek, hogy annyi vész és vizsály után ezred éven keresztül megtartotta hazánkat. Azután ismertessük meg az iskolai növekedéssel, mint a nemzet reményeivel e haza történetének főbb mozzanatait, mutassuk ki, hogy a haza gyásznapjait mindég a visszavonás idézte elő s a második ezredévet csak az isten, haza és koronás király iránti tisztelettel, egymásiránti szeretettel s kitartó munkával biztosíthatjuk.

Felkérem tehát a T. c. iskolai elüljárókat, tanító urakat, hogy ily érzelmekkel készüljünk a nagy nemzeti ünnephez. Egyébiránt a millénium alkalmából a népiskolákban folyó évi május hó 9-ik napján megtartandó iskolai ünnepségekre vonatkozó s a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. Minister Ur által kiadott tervezetet közlöm, hogy ez irányadól szolgáljon a Tek. iskolai elüljárók és tanító uraknak.

Áldást kérve ünnepelésükhöz maradtam S. A. Ujhelyben, 1896. márc. hó 18-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

TÁRCA.

Enek Rákóczirol.*

Sűrű, fölverett por kerekedik a nagy Magyarország felől.
Ott követség megyen, nemes daliákkal
Jó Bercsényi elöl.
Fekete búbanat mindegyikök szive,
Mentéjük aranyos —
Vérboszút esküdve, vad vihart hordozva,
Mennek Rákóczihoz.

»Jöj vissza mihozzánk! könyörögve kérünk,
Jöj vissza népedhez!
Ez a szegény ország, a kifosztott ország,
Nékiüled mivé lesz?
Légy atya népednek; csatában vezérünk —
Nemzedet oly árva!...
Rabiga nehezül a szegény hazára,
A magyar hazára!

S ő jött, mint a villám, melyet ledobott az
Isten haragjába,
Hogy a zsarnokságnak hajlongó szolgáit
Megremegni lássa;
S ő jött, mint az orkán vészés zugásának
Rémes dübörgése,

* Abból a kegyeletes alkalmából közöljük, hogy a dicső emlékü fejedelem születésének márc. 27-én lesz kétszázhuszadik évfordulója.
Szerk.

A millénium alkalmából a népiskolákban tartandó iskolai ünnepségek tervezete.

Az ünnepség vagy az iskolában, vagy az iskola udvarán tartassék, a körülményekhez képest, amint a tanterem nagyobb vagy kisebb. Az iskola épületén az ország címerével ellátott nemzeti zászló leng. Az iskolaterem lehetőleg feldisznítottik. A díszítésnél okvetlenül szerepelni kell a nemzeti színnek, főleg a nemzeti zászlónak. Nehány iv fehér, zöld és piros papír, kevés gummi arabikum s néhány pálcika segítségével könnyen készíthet a tanító 16—20 darab apró zászlócskát, a melyeket kettőnkint keresztbe téve alkalmaz a falra. Ez is csinos és nagyon alkalomszerű díszítés. Magyarországnak nagy fali térképe kiteendő az iskolai táblára és a leánykák vagy más által készített virág- vagy zöld levélkoszorúval kerítendő be. Mert hiszen az most az ünnepelt!

Az iskolaépület eleje az utcán s oldalfalai az udvaron zöld galyakkal díszítendő. Kívül az ajtó felett két zászlócska — s ha ügyesebb rajzoló a tanító, hazafias felírás (pl. »Isten áldd meg a magyart«) függesztendő ki.

De ne csak az iskola álljon ünnepi díszben. Igyekezzék a tanító az elüljárók közreműködésével odahatni, hogy ha van a községben nemzeti zászló, az mind kitűzessék akár a köz-, akár a magán-épületekre.

Mindezek előre bocsátása után következhetik már most az iskolai ünnepség részletezése.

Az ünnepség három részből álljon, u. m.:
1. hálaadó isteni tiszteletből, 2. a tulajdonképeni iskolai ünnepségből s 3. a kirándulásból.

I. Hálaadó isteni tisztelet.

Reggel fél 8 órakor ünnepies isteni tisztelet. A gyermekek kellő időben összegyűlnek az iskolában. A fiuk mindnyájan ünnepiesen öltözködnék s a menyire csak lehetséges, mindegyiknek válláról csokorra kötött hosszú nemzeti színű szalag lóg le. A leányok fejükön akár élő, akár csinált virágból készített koszorút vselnek s szintén nemzeti színű szalagból kötött csokrot tűznek vállukra. Igen olcsó alig pár krajcár áru dísz s mégis nemcsak nagyon megfelel az alkalomnak, de nagyobb tömegben impozáns, emelőd. Második harangszó után a gyermekek sorba állnak s nemzeti zászló alatt vonulnak a templomba.

Az isteni tisztelet után a gyermekek a tanító kíséretében, ismét zászló alatt, az iskolába vonulnak, az ünnepség megtartása céljából.

II. A tulajdonképeni iskolai ünnepség.

Az ünnepségre meghívandók az iskolai helyi

Rémítő haragját ellenség szívébe
Hogy örökre véssé.

Jött, — s négy folyó partján győzelemben lengett
A kibontott zászló,
Széllél, vad viharral, vésszel, ellenséggel
Büszke fénybe' játszó, ...
... Hajh! de gyorsan cikáz a fényelő villám
A sötétlő égbe,
Hajh! hogy nincsen vihar, bármi vésszel zugjon,
Mely végét ne érje ...!

Hova tünt az égről, a ragyogó égről,
Az a fénylő csillag?
A messzi határon, bujdosló magányban,
Sápadtan mi villog?
A fénylő csillagnak kialudt, elveszett
Ragyogó sugára, —
Alig hogy világol sötétlő határon
Bujdosók útjára!

Ragyogó csillagnak fényelő sugára
Kialudt, elveszett ...
De a nép, amelynek boros egén fénylett,
Hej! sohasem feled!
S melyért annyi garral, annyi hévvel küzdött
A zsarnoki vadság,
Tudd meg gaz bakója: eljő, eljő még majd
Az aranyzsabadság!

Hanák József,

hatóság, a község elüljárói és érdemesebb lakói s a szülők.

A meghívás oly képen eszközendő, hogy két nemzeti színű vállszallagos nagyobb gyermek elmegy az illetők lakására s közösen, kényelmesen pár szónyi beszéddel meghívják őket.

Igen ajánlatos, sőt szükséges, hogy ezenkívül a tanító személyesen látogassa meg az elsorolt egyéneket és igyekezzék őket rábírní, hogy ott megjelenjenek.

Az ünnepség következő részletekből állhat:
1. A gyermekek állva eléneklik a Himnusz („Isten áldd meg a magyart“) két versét.

2. Az iskolai helyi hatóság elnöke igen rövid, de lelkes beszéddel elmondja az ünnepség célját, okát s pár szóval vázolja annak magasztos voltát és nagyszerűségét; buzdítja a gyermekeket s a jelenlevőket, hogy lelkesedéssel és szeretettel vegyenek részt abban a nagy ünnepségben, melyet most az egész magyar nemzet tart.

3. Egy gyermek elszavalja Inczédy László »Ezer év« című költeményét, mely éppen a milléniumra irt rövid kis lelkes vers.

4. Értekezés a honfoglalásról s a magyar nemzet ezer éves életéről. Felolvassa a tanító. Az egész értekezés egy fél óráig tarthat és semmivel sem tovább s éposz-szerűleg, inkább szónoki, mint elbeszélő hangon, inkább, lelkesítő, mint oktató modorban legyen írva, lehetőleg tartózkodva minden terjengősségtől és száraz tanítástól.

5. Két gyermek: egy fiu és egy leány kimegy az asztal elé s a leány a megkoszorozott térkép-hez lépven, bekeríti az országot s a következőket mondja: »Ez itt ezer éves országunknak, ami szeretett hazánknak képe. Északon, keleten és délkeleten a Kárpátoknak felhők közé nyuló bércei, délen és nyugaton a Duna, Száva, Dráva és Adria hullámai képezik határát. A Kárpátok legnagyobb tömegei a Tatra és Mátra. Az ország négy legnagyobb folyóvize a Duna, Tisza, Dráva, Száva. Két legnagyobb tava a Baiaon és Fertő. Nagy rónái: a Nagy és Kis magyar Alföld. Hegyeiben ércet, sót, kőszénre rejt. Erdői vadakban, vízei halakban gazdagok. Rónái dusan termik a buzakalászt s mindazt, ami az embert táplálja. Hegyein nemes bort szürnek és édes gyümölcs érik. Az ország fővárosa, drága hazánknak szive: Budapest, mely a legvirágzóbb iparnak, kereskedésnek, tudománynak és művészetnek hazája. E gazdag, szép országot Árpád szerezte nekünk ezer év előtt. Árpád a magyarok a verekelt soroson keresztül vezette be a hazába. Munkácsnál pihentek meg. Alpár mezején Árpád legyőzte Zalán

Szív és kard.

— Beszély. —

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

(Folyt. és vége.)

Leírhatatlan érzelmek között szemlélte másnap harcra készen álló táborának jobb oldalán, egy dombtetőről, kedvesének vele szemben felállított maroknyi csapatját a római fővezér. Még remélt egy kevéssé. Katonáinak kiadta a parancsot, hogy lehetőleg kiméletesen bánjanak az ellennel, de különösen a királynővel. Inkább csak foglyokká tenni törekedjenek őket. Baodicea seregének élén állott, megismerte hófehér lováról.

— Ti boldog Istenek! vagy te balsors! ilyen játékban gyönyörködtök hát ti, — sohajtott fel a daliás vezér. Az ellen küldötök, kit legjobban szerettek, hogy kardommal szúrjam át a szívet, amely értem dobog, amelynek minden csepp vére értem buzog. Hogy kioltsam annak a két szemnek a ragyogását, amelyben boldogságot szeretném látni egy hosszú életen át, s hideggé, megreméve tegyem azokat a karokat, amelyek oly görcsösen simultak tegnap karjaim közé. Amde legyen! Legyen meg a ti akaratotok! Baodicea! Kedves Baodiceám Isten veled — végezte. Karjait önkénytelenül tárta ki, s bucsut intett azokkal kedvese felé. Aztán megsarkantyúzta paripáját. Serege élére vágatott s parancsot adott az indulásra.

Lassan, lomhán mozdultak meg a marcona legiónáriusok. Kemény lépéseik alatt megrengett

bolgár fejedelmet és népét. Pusztaszeren tartotta az első országgyűlést. Mindezeket a tanuló egyzsersmind mutatja is a térképen. Ezután a fiú elszavalja Lévay Mihály „Hazám” című költeményét, melyben a leglángolóbb szeretett nyilatkozik meg a haza iránt.

6. A gyermekek éneklék a „Tied vagyok, tied hazám” kezdetű honfildalt.

7. Két gyermek, egy fiú és egy leány, nemek szerint külön választott iskolákban két fiú vagy két leány kiáll az asztal elé s a leány elmondja Árpádot s ezzel kapcsolatban a honfoglalást úgy, mint az iskolai tankönyvből tanulták. Nyomban utána a fiú elszavalja Bartók Lajos „Munkács” című versét, mely a fonfoglalást éneklék meg. Csinos és rövid versecske.

8. Ujra kiáll egy fiú és egy leány. A leány elmondja a történelemből Szent Istvánt. Utána a fiú elszavalja Földváry István „Szent István” című költeményét. Majd a leány elszavalja Vazul Ferenc „Imre herceg” c. versét.

9. Három gyermek elszavalja Vida József „Tatárjárás” című költeményét. A történelem felélése itt elmarad. Azért szaval három gyermek, mert a költemény 3 részből áll. Egynek sok is volna az egész vers, s három által szavalva, érdekesebb is.

10. Második két gyermek közül a fiú elmondja a történelemből Nagy Lajost, a leány elszavalja Dömény József „Királyi tett” című költeményét, mely Nagy Lajos azon nemes tettét éneklék meg, midőn Szeredayt a vízből kihuzta.

11. Egy leány elmondja Hunyady Jánost, egy fiú elszavalja Czuczor Gergely „Hunyady” című versét. (Ki áll amott a szirttetőn?)

12. A mohácsi vész felélése s Kuthen „A látnok” című versecskéjének szavalása, mely II. Lajosról szól.

13. Egy leány elmondja a magyar szabadságharc történetét, egy fiú elszavalja Tóth Kálmán „Előre!” című költeményét.

14. A tanító felolvassa a magyar történelem legkiválóbb alakjainak névsorát, egyszerűen megemlítve azok kimagasító tulajdonát. Ilyeténképen: Árpád hazát szerzett nemzetünknek: Szent István keresztény hitre térítette a magyar nemzetet; Szent László vitéz király volt és bölcs törvényeket hozott; IV. Béla újra fölépíté a tatárok által elpusztított országot; a két Forgács testvér életének áldozásával tartóztatta föl a tatárokat, midőn IV. Bélát üldözték; Szent Erzsébet, II. Endre leánya, egész életét a szegények és betegek ápolásával töltötte; Szécsi Dezső, ifjú nemes, öltözetet cserélt Róbert Károlylyal, midőn a király élete vesztélyben forgott és hősiiesen meghalt stb. Az egésznek felolvasása Árpádtól Deák Ferencig nem tart tovább 6-7 percnél. Nyomban utána egy fiú elszavalja Tóth Kálmán „Ki volt nagyobb” című versét, egy leány pedig Büttner Lina hasonló című költeményét, mely az előbbinek travesztálása olyképen, hogy ebben nőalakok szerepelnek.

15. Az iskola legjobb tanulója egy jól be-tanult rövid, lelkes beszédet mond, melyben ígértet tesz társai nevében, hogy a hazát szeretni fogják hü polgárai lesznek; életükben mindig fölvirágoztatására fognak törekedni szorgalmukkal és polgári erényeikkel, s ha kell, életüket, véreket fogják feláldozni érte. Végül kéri a nemzetek Istenét, hogy áldja meg hazánkat, védelmezze külső, belső veszedelmektől s tartsa meg és tegye nagygyá, dicsővé a jövő ezer évben.

16. Az iskolai elnök néhány lelkesítő szót intéz a gyermekekhez.

a föld. Tömött soraik közt semmi megindulás nem volt észlelhető. Hisz annyi csatában látták már szemben a halált. Félkört képeztek, hogy, mint egy áthatolhatatlan ércgyűrű, a Themze-partra szorítsák az icéniaikat.

Emezek szintén nyugodtak voltak. Néha azonban egy-egy icéniai harcos könyezve jártatta tekintetét a kedves hazai tájon, amelyet ma lát utóljára. Baodicea leszállott lováról, egy maroknyi földet vett fel s azt megcsokolva, suttogá:

— Érted halunk meg kedves hazám földje. Ha elestünk, takarj be hantjaiddal szeliden s hintsd be virágaiddal sírdombjainkat.

Aztán lovára szökött s kivonta kardját. Mikor a rómaiak mintegy 150 lépésnyire közeledtek, jelt adott a rohamra.

Erős, hatalmas roham volt, amelylyel áttörték a még mindig lassan előre haladó legiók első sorait s mélyen beekelődték azok középebe.

A rómaiak, mintha éppen ezt várták volna, minden oldalról előrohantak. A kis icéniai sereg egészen elveszett köztük.

Pedig szépen küzdöttek. Baodicea karja méltó volt a kardra. Hisz gyermekkorától gyakorolta magát abban. A finom penge egy-egy csapására keresztülfört pajzson, sisakon, halálos sebeket ejtve.

De egyszerre egy nyilvánzó suhant keresztül, valahonnan hátulról, s az elől küzdő, lovával a rómaiak közzül kimagasló Baodicea kebelében, ott hol a pánél egy kis nyílást hagyott, állt meg s tollas könnyű vége meg-megrezgett benne.

A szép, hős királynő elsápadt. Kardja, me-

17. A gyermekek és jelenlevők feiállnak s a gyermekek eléneklék a „Szózat” két versét.

Ezzel az ünnepség véget ér.

A történelmi részt az ünnepséghez az Eötvös-alap országos bizottsága által kiadandó milléniumi füzet fogja tartalmazni. Egy füzet ára 20 kr.

Nem szabad feledni, hogy ha az iskolai záró vizsgálatokon elítélendő szemfényvesztés a feleleteket előre kijelölni a gyermekeknek, — itt mulhatatlanul szükséges már hetekkel előbb kiosztani minden gyermeknek a neki szánt verset vagy történelmi feleletet. Mert az ünnepség magasztosságát nem szabad zavarni semmi akadozásnak vagy javitgatásnak. Itt már a tanítónak teljesen passzív szerepet kell folytatnia. Sőt nem szabad még igazgatnia vagy a szereplőket kiszólítania sem. Mindenkinek tudnia kell, mi a teendője és mikor következik szereplése. Ez pedig az ünneplés többszöri próbálása és ekképen történendő teljes begyakoroltatása által érhető el. Véghetetlenül fontos és szükséges dolog, hogy a gyermekek a verseket és feleleteket ne hadarva vagy énekelve mondják el, hanem lassan, értelmesen, az írásjeleknél kellő szüneteket tartva s legalább jól hangsúlyozva. S ez természetesen nemcsak a szavakat, hanem a történelmi feleletekre is rendkívül szükséges kívánalom. Hiszen minden gyermekre egy vers s legfőleg még egy felelet esik, s erre is hetek vannak előkészületül; tehát egészen könnyen elérhető e kívánalmak. Ha valamely iskolában nincs annyi alkalmas gyermek, mint a mennyi a program szerint szükséges, egy-egy gyermek szerepelhet kétszer is, úgy azonban, hogy egyszer szaval, másszor feleletet mond.

Ujbol felemlítendő még az is, hogy ha lehet, minden gyermek nemzeti színű válszallagot s minden leány ugyanezt és kis fejkoszorut viseljen; de ha ez ki nem vihető, legalább a szavalkók és felelők hordjanak ilyen díszet.

Az elkerülhetetlenül szükséges és gyakori próbákra nézve megjegyzendő, hogy azok a lecke-órak után és ne a többi gyermekek jelenlétében tartassanak, nehogy elveszítsék érdekességüket.

III. Kirándulás.

Az iskolai ünnepség körülbelül 12 óra körül ér véget. A gyermekek innen egyenesen a kirándulás helyére mennek, a tanító, illetőleg tanítók vezetése alatt. Négyesével sorjába állnak; elől a legnagyobb gyermek nemzeti zászlót visz, ha kettő van, még impozánsabb a menet. Indulótempóban dalolják az „Insurgensek indulóját” („Szittya vitézek a harc riadalmá”), amelyre igen jól lehet lépni. A kirándulás helyén ebéd várja őket, a melyet két-három asszony (szülő) kívül már elkészített. Evőeszköz mind gyermek előtte való nap visz magával az ebédfőző asszonyok valamelyikének házához, a honnan azután azok kiszállítatnak.

A költség beszerzésére négy mód van. Vagy az iskola pénztárából, vagy a községi pénztárból kérelmezhető, vagy a gyermekek hozzanak megfelelő összeget, vagy végre gyűjtés által hozható össze a kívánt pénz.

Evés után a gyermekek szabadon játszanak. Mintegy másfél óra mulva versenyfutás, versenyugrás és súlydobás rendezendő, melyben csak a fiúk vesznek részt. A versenydíj lehet valami diszkötésű könyv. A leányok között e helyett egy vagy két diszkötésű könyv sorsolattik ki olyformán, hogy valamelyinek a nevét egy-egy kis darab papírra írja s egy kalapból kihuzatja a tanító.

5-6 óra körül ismét oly módon mint kimentek, hazavonulnak a gyermekek.

Ilyet éppen az öt foglyul ejteni akaró rómaiakra emelt, erőtlennül hullott ki kezéből, aztán ő maga is hangtalanul bukkolt le lováról.

Szvetóniusz, ki mindenütt kedvesét kereste tekintetével, s kit a harc hullámlzata éppen ekkor vetett oda, még felfoghatta kedvesének utolsó, neki szóló búcsúpillantását. Gondolatgyorsan ugrott hozzá.

Veszedelem nélkül tehette már. Az icéniai harcosok karját megbénította királynőjük elestének látása s a rómaiak könnyű szerrel fegyverezhették őket le.

A legiónáriusok, midőn vége lett a csatának, örvendve siettek elő, hogy vezérüket üdvözöljék. De, midőn látták annak végtelen fájdalomtól dúlt arcát, amint Baodicea holttestét karjaiban tartotta, csendesesen, hallgatva sorakoztak mellé.

Egyszerre csak nagy mozgalom keletkezett soraikban.

Szvetóniusz tudomást sem látszott arról venni. Csak állt ott, kedvesének hideg tetemét karjaiban tartva, hang s mozdulat nélkül, révedező tekintettel.

Végre egy előre lépett a sorok közül.

— Vezér! — szólt — a folyón egy hajó kötött ki, melynek árbocán a római lobogó leng. Nem veszed észre?

Csak ekkor tért magához. Baodicea tetemét lassan, vigyázva ereszté le a vértől ázott, összetaposott földre, mintha féltene, hogy az még most is megütheti magát. Aztán felegyenesedett s kutatva, várakozva nézett a kijelölt irányba.

A hajóról leeresztett dereglye épen akkor

A község közepén, vagy valamely alkalmas helyen eléneklék a Himnuszt s ezzel szétoszolván, az ünnepség véget ér.

Vármegyei ügyek.

A vármegye közigazgatási bizottságá tegnap d. e. rendkívüli ülést tartott, mely alkalommal felolvasatott és tárgyalatott a földmivélsügyi kir. ministernek az a közérdekű intézvénye,*) melyben mindazok a kisgazdák és gazdaságok számára, ahová sertésenyésztés céljából tengeri szállítása kivántatik, vasuti tarita-kezdményeket biztosít. Minthogy pedig e kedvezmények biztosításának előleges föltétele a hatósági igazolvány beszerzése, amely igazolvány kiállítására a közigazgatási bizottság illetékes: fölhatalmazást adott a közíg. bizottság az elnökségnek, hogy a vasuton való tengeri szállítás kedvezményét igénybe venni szándékozó kisgazdák és gazdaságok indokolt folyamodására a hatósági igazolványt kiszolgáltathassa.

A fegyelmi választmány tegnap d. e. főispánunk öméltsága elnöklete alatt tartott ülésében Földnyí Gyula árvaszéki ülnököt hivatalvesztéssel büntette s ellenében az anyagi felelősséget is kimondván, utasította az alispánt, hogy a nyomozatot folytassa. — Bodolay József Monok nagyközség jegyzője fegyelmi ügyében az alispán elsőfoku határozatát feloldotta a fegyelmi választmány és az első foku fegyelmi bíróságot a nyomozat kipótlására s egyszersmind újabb határozat hozatalára utasította.

Allami anyakönyvi hivatalok vizsgálata. Dumbrava László, anyakönyvi ker. felügyelő, f. hó 19 én Varannón és a környékén tartotta hivatalos vizsgálatait az anyakönyvi hivatalokban, ellátva mindenütt az anyakönyvetetőköt a szükséges felvilágosítással és utasításokkal.

Hírek a nagyvilágból.

Viktória angol királynő Ferenc József királyunk öfelségét, a nizzai találkozás alkalmából, az első dragonyos testőrezred tulajdonosává nevezte ki.

Erzsébet királyasszonyunk öfelsége a „Miramare” hajón Nápolyba érkezett s onnan Korfu szigetre, tündérszép palotájába hajózott. A görögök remélik, hogy a felséges asszony az idén megnezi az olimpiai nemzeti játékokat is.

Vilmos német császár és Umberto olasz király Velencében találkoznai fognak.

Ferdinánd megkapta a szultán fermánjait, melyek megerősítik őt a bolgár trónon s kinevezik Kelet-Rumélia kormányzójává.

Az egyiptomi hadsereg, 8000 főnyi lovas és gyalogossal, megfelelő számú tüzérséggel és 1000 tevével, angol tisztek vezetése alatt utban van Dongola felé, hogy az olasz hadsereget nehéz helyzetében támogassa.

Olaszország újabban 5000 főnyi hadsereget és kellő számú tüzérséget küldött az afrikai csatatérre, honnan legujabban az a hír érkezett, hogy Baldiszéra tábornok a fővezérségről lemondott.

*) Lapunk múlt számának Hivatalos Részében olvasható. Szerk.

ért a parthoz. A benne levő három egyén lováról le sem szállott, csak úgy ugratott arról a partra s sebes vágatásban közeledett a győzők felé.

Azok egyenes utat formáltak, amely a vezérig vezetett.

A követek — mert bizonyára azok voltak — végre a vezér elé érkeztek. Vezetőjük egy ősz, öreg ember volt, kinek termete most ki volt egyenesedve, arca s szeméi az öröm tüzeiben égtek.

Atyja volt az: az öreg Szvetóniusz Paulusz — Üdv neked vezér! Üdv neked fiam! Éppen jókor jövök. Éppen jókor. A mi kegyelmes császárunk, Karakalla, arra az esetre, ha győztél, a tartomány prétorjává nevezett ki. A levél átadásával engem bízott meg. A győzelem kiviva. Ime vedd kinevezésedet. Hála nektek jószágos Istenek ezért a mérhetetlen boldogságért!

Ezzel egy pergamen tekercset nyújtott fia felé. Ez elvette s fel sem bontva, kettészakította, s lábai elé veté.

A katonák, akik a jelenetet látták, elsápadtak. Atyja az ijedelemről, meglepetéstől elfúló hangon kérdé:

— Mit tettél?!

— Mit tettem? — felelt ő, s hangjában a végtelen fájdalom keserű gúnyja rejtett. Aztán felegyenesedett, magas, deli termete egy fővel magasodott ki a többiek közzül. En kérdem, hogy mit tettetek ti? Emlékszel-e rá atyám! hogy atokkal fenyegettél, midőn vonakodtam Britanniaa az ellen jönni, kit, te is tudod, mennyire szerettem, s még te biztattad a császárt, hogyha parancsának nem

Hirek az országból.

Öfelsége a király *Barcsay* Domokos országos képviselőt, kinek mikor tavaly a hadgyakorlatok voltak, bánffy-hucyadi villájában lakott, saját arcképével lepte meg, melyet *Paar* gróf, öfelségének első főhadsegéde, szép levél kíséretében küldött el Barcsaynak.

A koronázás évfordulóján, vagyis a junius 8-iki hódoló felvonulás alkalmával Magyarország zászlaját *Vay Béla* báró a főrendiház alelnöke, Dalmáciát *Nádasdy Ferenc* gróf, Horvátországot *Fejacevich Tódor* gróf, Szlavoniát (Tótország) *Pálffy Miklós* herceg, Bosnyákországot (Ráma) *Andrássy Géza* gróf, Szerbiát *Keglevich István* gróf, Galiciát (Halics) *Eszterházy Mihály* gróf, Ladomériát *Zichy Antal* gróf, Kunországot *Csáky Zenó* gróf, Bolgárországot *Bethlen András* gróf és Erdélyt *Teleki József* gróf fogja vinni.

Darányi Ignác, földmívelésügyi kir. minster, a szőlők felújítását tárgyozó törvényjavaslat alkalmával kijelentette a képviselőházban, hogy a bor hamisítása ellen a legszigorubb rendszabályokat óhajtja életbe léptetni, — hogy gondja lesz a világgpiac meghódítása szempontjából a borpincék szervezésére, — hogy a gyümölcsészet érdekében is szándékozik megtenni mindazt, ami csak megtehető állami uton.

Schuszter Konstantin dr., váci püspök, 100.000 ftos alapítványt tett Vác város javára. Az alapítványból 50.000 ftnak az a rendeltetése, hogy városi kórház, 50.000 ftból pedig szegények háza alapítsák az ezredik év emlékére. Az alapítónak fenkölt gondolkodásáról tanuskodik az a rendelkezés, hogy a jótékonyági intézetekben vallás és nemi különbség nélkül minden nyomorral küzdőnek menedékhelye legyen.

Mohács város közönsége elhatározta, hogy Mohács mezején, az 1526-iki veszedelem emlékére, hatalmas oszlopot fog emeltetni.

Különfélék.

(A király adományai.) Öfelsége, kabinet-irodája utján, *Szuchy Mihály*, krasznibrodí, — *Petrisko János*, valkói, — *Zsatkovics Mihály*, boksai, — *Sariczky Péter*, rafajóczi és *Malinyák Mihály* minyóczi tanítónak egyenkint 15 ftnyi, *Gójdics János* f.-olsvai lakosnak pedig 10 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hír.) *Wollenhoffer* Emil alezredes, ezredparancsnok, t. hó 18-án, a honvédszászlóalj megvizsgálása céljából városunkban időzött.

(Kinevezések.) *Zsámbokréthy* Tivadar dr. új-helyi törvényszéki aljegyző ugyan ehhez a törvényszekhez jegyzővé, *Fejes Ernő* joggyakorló pedig aljegyzővé nevezetett ki.

(A milléniomi március 15-ikét.) hazánk egén a közsabadság hajnalhasadásának évfordulóját, Újhely város hazafias polgársága szokatlan lelkesedéssel és fényvel ünnepelte meg. — A nagy nap megünneplésének eszméje a polgári olvasókörben pendült meg. A kör választmánya határozta és vállalta el az ünnep rendezését, amely a színházteremben programszerűleg a következőleg folyt le: Esti hat órára, mintegy kétezer főnyi közönség, annyi amennyi befért, töltötte meg a

engedelmeskedem, száműzön. Eljöttem hát. S mit nyertetek vele? Ezt a holttestet, amely itt fekszik hideg, lecsukott ajkakkal; egy kicsiny, pusztaság, melynek még megmaradt lakói is mindig gyűlölni fogják a római jármot. Talán dicsőséget? Nézz csak szét! Itt fekszik a csataterén néhány száz elfogott emberen kívül az a sereg, mely ellen én oly számos légióval jöttem. Azt monddát, atyám, hogy jókor jöttél! Igazad van! Jókor jöttél arra, hogy megvigyéd Rómába halálom hírért, vagy átvedd a nekem hozott kormányzását. Mert, folytatát, míg tekintetében sajátos földöntulra emlékeztető fény tükröződött, ha megtagadhattad azt, Róma, hogy boldog legyek: azt nem tagadhatod meg, hogy szerelmemért meg ne haljak. Isten ved led atyám! — Baodicea! Baodicea! Várj meg, megyek!!

Ekkor, még mielőtt visszatarthatták volna, kirántotta kardját s beledőlt. Az átütötte a nemes szívet, melynek vére kedvesének vérével folyt össze. Ajkait rátapasztátá kedvese hideg arcára s karjaival átolelte őt még egyszer s utóljára, aztán kihellette nemes lelkét.

A nemesszivü atya egymás mellé temettette Baodiceát és Szvetóniuszt.

A kegyes föld megtette, amire Baodicea kérte: benőtte sírdombjukat puha, illatozó virágokkal, himzett pázsittal; s *Iceua* népe e sírdombhoz járt imádkozni az elnyomott haza függetlenségeért.

Sallay Gyula.

színházat, míg a páholyokban előkelő hölgyközönség foglalt helyet. Az ünnepet a gyártelepi daloskór a Kölcsey-himnusz hatásos elneklésével nyitotta meg. Ezután következett *Materny Imre* ág. ev. lelkész alkalmi beszéde. Megérdemelné ez a beszéd, hogy akár belső tartalmának értékéről, akár lendülete; szónoki előadásáról kellő és megérdemelt méltatásaképpen bővebben szólnánk; de mert terünk ezt nem engedi, elégséges, ha annyit jegyzünk fel róla, hogy a kiváló szónok beszéde a kívánt hatást, a lelkesedés szuperlatívuszát a hallgatóságban, elérte, aminek bizonyosága volt a meg-megújuló éjlénzés és kitörő tapsvihár. A beszéd után *Janka* Károly ev. ref. segédlelkész szavalta el szép költői vénáról tanuskodó, erre az alkalomra irt hazafias ódáját olyan tüzzel és lelkesedéssel, ami a közönséget szintén magával ragadta. Végezetül a daloskór a »Hazádnak rendületlenül«-t énekelte, előbb kórusban, később a közönséggel. Az ünnepek ekként történt lefolyása után, esti 8 órakor, ugyancsak a színházban, mintegy kétszáz főnyi közönség gyűlt egybe, hogy a banketten részt vegyen. Itt *Hornyay Béla* dr. az olvasókör elnöke volt az első, aki most, mikor már minden politikai vonatkozás, vagy célzatos félremagyarázás nélkül ünnepeleljük ezt a napot, a »legelső magyar embert« Öfelségét a királyt éltette hatalmas éjlénzéstől kísérvé. A közönség e beszédet állva hallgatta végig. Utána *Matolai* Etele alispán mondott beszédet; hosszabbban vázolta a 48-as márc. 15-iki nagy eseményeket és vívmányokat, azok hatását, eredményét. Szeretett alispánunk, mint a nagy idők élőtanúja és részese, hazafias lelkesedéstől áthatott beszédével, természetesen, nagy hatást ért el s meg is éjlénzettek emberül. *Bajusz* József bátyánk alkalmi költemény szavalásával fokozta a lelkesedést. Ezeken kívül a polgárság köréből *Hériez* Sándor mondott szép készütségről tanuskodó beszédet, majd ismét az öreg *Bajusz* állott föl és a jelen volt *Szejfried* József törvénzéki elnökért üritett pohárt, — ki nyomban válaszolt, mondván, hogy ezt a nagy napot ő is, mint minden igaz magyar mindenkor megünnepli. Ezt megelőzőleg *Andorkó* gyári hivatalnok a vértanuk emlékére emelt pohárt, majd *Matolai* alispán az ünnepi szónokot, *Materny* Imrét éltette, — majd utána *Materny* a jelen volt hölgyekért üritett pohárt. *Horváth* József tb. főjegyző szép beszéde az ünnepet létesítő kört éltette, — *Kossuth* János dr. pedig a közszeretett alispán egészségéért ivott. Így, szép és lelkes és magas színvonalon álló beszédektől és tósztoktól fűszerezetten telt a vacsora, elnyulva egészen az éjféltutáni órákig. A midőn az ünnep lefolyásáról dióhéjba szorítva beszámoltunk, még csak annyi megjegyzést fűzünk hozzá, hogy a vacsora alatt, melyet *Frisch* vendéglős talált föl izlésesen, a *Mányi* Lajos zenekara muzsikált.

Az újhelyi főgimnáziumban is méltóképpen megünnepelelték március 15-ikét. Istentisztelet után, d. e. 9 órakor, az ifjuság tanári karával és a nagy számu közönség a rajzterembe gyűlt, ahol az ünnepet a gimn. énekkara *Perényi* József k. r. tanár dirigálásával és a Himnusz elneklésével nyitotta meg. Ezután *Rády* József k. r. történettanár lépett az emelvényre és az ifjuságot hazafias érzületre ébresztő szép beszédében foglalkozott a 48. márciusi nagy eseményekkel és következményeivel. Éjlénzés és taps jutalmazta az előadót. Erre következett a zenekar: a *Tavaszi ébredése* nevü vonós négyes gondos eljátszásával. Majd *Farkas* Andor VIII. o. t. lépett a pódiumra és elszavalta *Ábrányi* E. *Március 15.* c. költeményét olyan szép lendülettel és készütséggel, hogy a föllekesült ifjuság és közönség zajosan megéjlenezte és megtapsolta a tehetséges ifjut. Ezután a zenekar magyar népdalokat játszott, *Rácz* József VII. o. t. pedig elszavalta *Arany* J. *Rendületlenül* címü nehéz versét. Végül az énekkar, a *Szózat*-ot énekelte el s ezzel a hazafias szép ünnepegséget véget ért.

Március 15. Sárospatakon. A sárospataki ref. főiskola ifjusága az idén is a szokott kegyelettel és hazafias lelkesedéssel ülte meg a magyar szabadság, alkotmányosság felvirulásának évfordulóját. A főiskola homlokzatáról, valamint a városhárról nemzeti színü lobogók jeleztek a hazafias ünnepet. Délelőtt a város közönsége a reformátusok igen csinosan restaurált templomában gyűlt össze, ahol *Bálint* Dezső ref. lelkész adott hálát az Egek urának e nagy nap áldásaiért, majd emelkedett szellemü egyházi beszédben vázolta e nap nagy fontosságát, a nép millióinak a közös haza szabad polgáruival való felvételét is az országnak a 1848-ki törvények alapján való nagy előhaladását. — Délután 3 órakor a főiskolai imateremben a főiskolai ifjuság rendezett hazafias emlékünnepet, mely a következő program szerint folyt le: 1. *Kossuth sárja*, Szentirmay Eleméttől, előadta a főiskolai énekkar. 2. *Alkalmi beszéd*, tartotta *Tudós* István dr. akadémiai tanár. 3. *Kossuth dalok*, előadta az ifjusági zenekar. 4. *Március 15.* (ünnepi óda), irta *László* Andor joghallgató. 5. *Csatadal*, szövege *Petőfi* Sándortól, zenéje *Hubert* K. tól, előadta a főiskolai énekkar. 6. *Kossuth Lajos*, irta *Szász* Gerő, szavalta *Lehoczky* Béla jogh. 7. *Rákóczi-induló*, szövege: *Weherle* László dr.-tól, zenéje *Goll*

Jánostól; előadta: a főiskolai ifj. ének- és zenekar. — Az imatermet a nagy közönség zsufolásig megtölté; vidékiek különösen nagy számmal voltak közöttük s a bájós hölgyek csaknem nagyobb számmal, mint a férfiak. Az ünneplő közönség a műsor minden egyes pontját nagy figyelemmel hallgatta, nagy gyönyörrel élvezte, többet közülök meg is ismételtetett; de az előadók meg is érdemelték az elismerést, a koszorut, mert remek, szabatos előadást nyújtottak; a *Csatadal* s különösen a *Rákóczi-induló* egészen magával ragadta a közönséget. A hévvel, lendületesen előadott alkalmi beszéd egészen az ifjuság szívéhez szökött; a nagy nap történelmi jelentőségének fejtegetése mellett buzdította, lelkesítette őket a szabadság, függetlenség szent eszméinek ápolására s megvalósítására. Az ifjuság, amely az eszme mellett a reális élet következményeiről könnyen megleteledkezik s a szónokló hazafiság mellett a dolgozó hazafiságot nem tudja kellőleg méltányolni, nagy lelkesedéssel fogadta a beszédet. — Este fényes sikerü, jókedvü táncmulatság következett a városháza termeiben.

Tokajból írja levelezőnk: **Március 15-ének** ünnepe, mint a milléniomi ünnepek sorozatának bevezetését, lelkesen ülte meg városunk lakossága. Délelőtt a ref. templomban *Horváth* János lelkész alkalmi beszédet tartott, méltó szavakban ecsetelvén a nagy nap fontosságát, dicső emlékeket élesztvén az új ezredév hajnalán az elmúlt ezer év eseményeiről. Az énekkar egyházi és hazafias darabok előadásával emelte az ünnep díszét. Este a tűzoltóság rendezett, számos meghívott vendég részvétele mellett, bankettet a dicső nap emlékére. Az ünnepi szónoklatot *Miskovics* István alparancsnok tartotta, kinek lelkes szavaira a 60 főből álló társaság lelkesült éjléne volt az általános tetszésnek kifejezője. Hogy a lakoma folyamán az előkelő társaság kebelében bő folyamatban megeredt a felköszöntők árja, fölösleges is mondanom.

Homonnáról írják a »Zemplén«-nek: A szabadság diadalának 48-adi évfordulóját Homonnán is megünnepelelték még pedig a szokottnál nagyobb ünnepegekkel. — A polg. iskolával kapcsolatos felső-kereskedelmi iskolának »Trefort-önképzőkör«, a dalos- és zenekör közreműködésével, az intézetnek *Kossuth*-képevel és zászlókkal felidiszított nagytermében szép számu diszes közönség jelenlétében nagyon sikerült hazafias ünnepet rendezett gazdag és minden pontjával hazafias lelkesedésre ragadó tárgysorozattal. — *Aszár. népiszkolában*, mely szintén kitüzte a nemzeti zászlót, *Leitner* Samu igazgató-tanító emlékeztetett meg a nagy nap jelentőségéről a tanulók értelmi fokához mért beszédben, melyet hazafias szavallat követett. — *A református templomban* az istentisztelet alkalmával *Szöbly* József, a mézesajkú egyházi szónok, mondott ünnepi beszédet a nála megszokott lendülettel. Az ájtatos közönség ünnepi hangulatban hagyta el az isten házáat. — Este a kaszinói tagok a h. elnök, *Kovaliczky* Elek dr. kir. közjegyző meghívására (az elnök, *Haraszthy* Miklós főszolgabíró beteg lévén) a *Stefánia*-szálló termében *hözvacsorára* gyűltek össze. Az 1-ső fogásnál fölállt *Kovaliczky* dr. és megemlékeztvén márc 15-éről, melynek megünneplésére a kaszinó tagjai, mint minden évben, ugy az idén is egybegyűltek, fölkerete *Szöbly* J. ref. lelkész, mint a kaszinó választmányának megbízottját, — hogy az ünnepi beszédet mondja el. A szépen át gondolt, magasröptü, hazafias beszéd, melyben a szónok a márciusi nagy napokat és a 48-as dicsőséget megkapóan ecsetelte, nagy hatást tett a jelenvoltakra és mindenki sietett a szónokot üdvözölni és vele kocintani. — Ezután a jelenlévők mindnyájan fölállottak és énekeltek a *Himnusz*-t. — Szöllöttak még *Darvas* Vilmos tanár *Mándy* István tb. főszolgabíróra emelvény poharat, a ki minden ízében magyar, — továbbá: *Moskovits* Ervin dr. ügyvéd a magyar nőkre, *Géczy* István ügyvéd a kaszinó elnökére *Haraszthy* Miklósrá, kívánván, hogy mielőbb nyerje vissza egészségét, — *Schvarcz* J. rajztanár a jelen volt hölgyekre, — *Thoronszky* Elek dr. *Lukovits* Ottóra a »nagy idők tanúja«-ra, a mely pohárköszöntő után a *Szózat* hangzott fel. *Lukovits* Uttó ugy a maga, mint volt bajtársai nevében köszönő szavakban reflektálva *Thoronszky* dr. toasztjára, poharát emelte a kaszinó h. elnökére. — Ezután *Leitner* Samu éltette az ünnepi szónokot *Szöbly* Józsefet és megemlékeztvén arról, hogy e köztiszteletben álló férfi, kinek csak barátjai vannak, Homonnát elhagyja, hogy új állomását, melyre e közbizalom szölitotta el Homonnáról, elfoglalja, Isten áldását kívánta lelkészi működésére. — *Szöbly* erre meghatottan reflektált hosszabb beszédben, visszapillantván a Homonnán eltöltött időre, melyre szívesen fog mindenkor visszaemlékezni, — ismét *Darvas* tanár emelkedett föl és éltette *Lukovits* Ottóét, mint a 48-as honvéd hitvestársát, a derék honleányt. — De ki tudná felsorolni a szebbnél-szebb pohárköszöntőket mind! A társaság hazafias dalokat énekelve éjfélt utánig maradt együtt. Régen ünnepelelte meg a kaszinó március 15-ét ilyen emelkedett hangulatban és a

dorné, Kiss Jánosné, Gáthy Gézáné, Tóth Lajosné, urnók és Ligeti Anna, Tomcsányi Gizella, Ambrózy Sarolta, Farkas Mariska, Horváth Mariska, Ráczi Erzsike és Korinkó Ilona urhölgyek.

Folyó hó 15-ik napján a gyűjtés eredményéről leszámlolván, a leszámlolás eredményeként 621 forint 85 kr. mutatkozik, mely fényes eredmény a célt közelebb megvalósítja.

Gróf Vallis Gyuláné sz. Somogyi Ilona grófnő ő méltósága e célra maga 100 forintot adományozni kegyeskedett.

Ugy a gyűjtők, mint az adakozók áldozatkészségükért őszinte elismerésünk nyilvánítása mellett fogadják hál s köszönetünket.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. évi március hó 15-én.

Matolai Etele, özv. Liszy Edéné, özv. Román Jánosné, Matolai Etele.

10 fót adakoztak: Andrássy Aladárné gné, Bunyitay Vince, Ambrózy Nándorné.

6 fót adakoztak: Bessenyei Gáborné, Lukovics Géza.

5 fót adakoztak: Mudrányné, Füzesséry Tamás, Sulyovszky István, Szentiványi Lászlóné, Matolai Etele, özv. Valyi Istvánné, Klimó Menyhért, özv. Liszy Edéné, Grósné Ella, Korinkó Jánosné, özv. Román Jánosné, özv. Hornyay Ferencné, Hornyay Béla dr.

3 fót adakoztak: Népbank, Schön Vilmos dr. 2 fót adakoztak: Sággy Gyula, Bencsik István, Hlavathy, Jelenek Ádamné, Iparbank, Takarékpénztár, Dessewffy Dénes, Daróczy Mihályné, Madarassy Andorné, Lengyel Pál, Becske Balint, özv. Nadubinszky Imréné, Fekete Jánosné, Dókus Gyula, Hardenberg Aladár gf., Pernal Jakab, Kegyesrendház, Szent-Györgyi Vilmos, Schön Sándor, Kincsesy Péter, Központi takarékpénztár, Csaszlovsky Jánosné, Ujhelyi Józsefné, Tarry Károly, Thuránszky Zoltánné, Suszter Ferencné, Reviczky Jenő.

1 fót adakoztak: Bányász János, Leiterer Károly, özv. Bydeskuthy Sándorné, Viczmány Viktor, Laczay Elekné, Csernyiczky Jánosné, Konyakgyár, Malárcsik Józsefné, özv. Háber Gyuláné, Veres Károlyné, N. N. Gortvay, Ármágyi Jánosné, Tavassy István, Hornyák Sándor, Szabócsik József, Urbán Jánosné, Székely István, Lukovics Ottó, Szerdehelyi, Szigeti Gyuláné, Takács János, Ráth Józsefné, Decsényi Józsefné, Kelner, özv. Malárcsik Györgyné, Laszács s neje Bóti Mária, Spitz Herman, id. Horváth József, Éhlert Gyula, Juhász Jenőné, Gőrgy Béla, Major Ilona, Hrozdovics Antalné, Vay Ernő Gf., Molnár István, Horváth József, Diószeghy János, Bernáth Aladár, Kiss Jánosné, özv. Nikl-Szilvási Auróra, Szilvási Karolina, Bernáth Lászlóné, Mezőssy Menyhértné, Kasztnér Jánosné, Toma Mihály, Bara Bertalané, Pataky Miklósné, Dolzselek Albertné, Ember Ernóné, Kiss Ödön, Major Béláné, Illésházy nep. János, Bauer Lenárd, Kovacs Endre, Matyasosky Kálmánné, Krickbaum József, Behyna Kálmánné, Koczurek, Ladomérszky Károlyné, Hagyarosy Gyuláné, Dókus Gyuláné, Löcherer Lőrinc dr., Buday Ákos, Markovics Jánosné, Beszterczey Gyuláné, A. K., A. E., Harkányi, Gáthy Gézáné, Gáthy Géza, Gyulay L. Adorján, Somogyi Sándor, Ligethy Náci, Besenyeyi László, Racz Imréné, Mislér nővérek, Gaizler József br., Safranovics Ferenc, Fodor-Abafy Mária, Polgári Károlyné, Kubinyi Aladárné, Malatinszky Ferencné, Vajda Andorné, Lusinszky Irma br., Helene von Thavon, özv. Lusinszky Henrikné br., N. N. Nyáry Ilona br., Nary Róza br., Szerényi Honor, Szerényi Kázmér, Jelenek Gyula, Téglás Péter, Deák Mihály, Bodnár Péter, Szeghy Ágoston, Mitrovics Endre, Klimó Sándor, Pauliczky Ferenc, Bodrogközi takarékpénztár, Horovics Zsigmondné, Pilssy Lászlóné, Keresztessy Lajosné, Kelner Sománé, F. A., Diószeghy Jánosné, Karolineum, Szöllösi Artur, Vadasz Antalné, özv. Répásy Sándorné, Gil Sándor, Morovec Andrásné, Balogh Béláné, özv. Képes Károlyné, Képes Gyula, Bettelheim Mártonné, Wieland Lajosné, Nyomarkay Kálmán, Burdácsné, Raisz Béláné, Ligeti Józsefné dr.-né, Szöllösi Sándorné, Bokor Józsefné, Tóth Lajosné, Szánky Nándorné, Szombathy Lászlóné, Vas Amália, Grünbaum Mór, Szepessi Arnoldné dr.-né, Fried Lajosné dr.-né, Török Antalné, Szikszay Róza, Károlyi Jánosné, özv. Kánacs Gergelyné, Dudics György, Zombory János, Lengyel Manó, Bánóczy Kálmánné, Schmidt Lajos, Hlavathy Elek, Kroó Gyuláné, Halász József, Lip Károly, Kaulics Mihályné, Ligethy Bertalané, Veiszné örökösök, Haas Lipót, Haas Mór, Bock Imre, Czinner Adolf, Szent-Györgyi Vilmosné, Horváth Pálné, Szent-Györgyi Dezsóné, Rosenthal Sándor dr., Steiner Luiza, Kossuth János dr., Payzsoss Andor, Szépkuthy Józsefné, Csuka Ödön, Matterny Imre, özv. Kopper Józsefné, Ocskay László, Róth Bernátné, Bölönyi Béla, Harsági Nándor, Sz. Gy., Dókus Mihályné, Sulcz Sándorné, Moldoványi Gézáné, Gömör Bertalan, Urbán Ferencné, Krafcsik Ferencné, Kolener József, Filicskó Jánosné, Spótkóvszky Károly, Dienes Lajosné, Schenck Lászlóné, Sándor Zoltánné, Podleszny Jancsi, Langermann Károlyné, Németh Nándorné, Honsch Dezsóné, Lakatos Gyuláné, Osváth Fe-

rencné, Józsa Istvánné, Göllner Lajosné, Krickbaum Gyuláné, Lehoczky Irma Tátray Dezsóné dr.-né, Mészáros Istvánné, Dauscher Miklós, Wächter Gyuláné, Dubay Istvánné, Szokolay Emilné, Rein Istvánné.

(Vége köv.)

Közgyűlés. A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület tegnap, f. hó 21-én, d. e. tartotta évi rendes közgyűlését S.-A.-Ujhelyben, a vármegye-háza kistermében. — A népes közgyűlés, melyen Andrássy Sándor gróf egyesületi elnök elnököt, tüzetes vizsgálat alá vette az egyesület 1895. évi számadását s azt megfelelőnek találván, a felmen tét megadta. Elfogadta az 1896. évi költségel-irányzatot, mely 7664 ft 84 krnyi bevétellel szemben 2002 ft kiadással van előirányozva. E költség-előirányzatban 600 ft a gazdasági célok előmozdítására van felvéve, továbbá 200 ft tenyészmarha díjazásra. 12 tag törlése javaslatba hozott s együtt tal ezeknek hátralékos tartozásai is leiratni rendeltettek. Ember Ernő Mihály kérvénye az egyesület-műtrágyaraktárának kibérlése tárgyában, az elnökség elintézése alá tétetett azzal, hogyha a kérelmező a tagok részére kedvezményes árat biztosít, részére a raktár kiadható legyen. Az évfolyamán a szarvasmarha-kiállítás az egyesület Homonnán fogja megtartani. Dókus Gyula indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott Andrássy Sándor és Mailáth József grófnak az állattenyésztésről a milléniomra elkészített grafikus táblázatért; Kossinsky Viktornak a szőlészetre vonatkozó adatok elkészítéseért és Kapás L. Aurél titkárnak az egyesület monográfiájának megírásáért.

Értekezlet. A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. hó 21-én d. e. 11 órakor a répatermelők érdekében megindított mozgalomból kifolyólag a második értekezletet tartotta, melyen a szerencsi cukorgyárat Harkányi János báró, mint teljhatalmu megbízott, képviselte. A gyár ajánlatára — tekintetbe véve, hogy az új szerződés megkötésére az idő már késő — határozatba ment, hogy a gazdasági egyesület és a gyár kiküldöttéi a nyár folyamán összeülnek és az új szerződés mintáját megállapítják. Addig is hajlandó a gyár prémiumot adni, ha t. i. a törzsrészesvényekre 6 % nál magasabb osztalék esnek, ezen magasabb osztalékból holdanként vagy métermázsanként 2 ft. szuperprémiumot ajánl fel a termelők részére a gyár az esidei termésre.

Nyilvános köszönet.

A s.-a. ujhelyi árvaház javára Mecner Sarolta ónagsága 4 kilo 10 deka, Adriányi Sarolta ónagsága két alkalommal 2 kilo 35 deka, özv. Decsényi Józsefné ónagsága 2 kilo 15 deka, Tomcsányi Márton ur 7 kilo 5 deka szivarvéget voltak szivesek hozzám küldeni.

Fogadják nemes emberbaráti jótékonyágukért az árvák nevében is kifejezett hálás köszönetemet.

S.-A.-Ujhely, 1896. márc. 19.

Dókus Gyula,
elnök.

Meghívás és kérelem.

Az országos izr. közalap ügyében folyó hó 22-én (vasárnap) d. u. 2 órakor az izr. anyahitközség iskolájának földszinti termében tartandó értekezletre az itteni izr. hitközségek számos t. tagját meghívni voltam bátor, kiket ez uton is ismételtelen felkérni van szerencsém, hogy ezen értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Schön Vilmos dr.

Turista-kongresszus. A Kárpát-egyesület „Keleti Kárpátok osztálya” értesíti az egyesületi tagokat, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister a turista-kongresszus megtartásának határidejét az ezredéves országos kiállítás területén épült ünnepek csarnokában ez évi június hó 30-ára tűzte ki.

A kongresszuson részt venni szándékozó Kárpát-egyesületi tagok részére a következő kedvezéseket sikerült kieszközölni:

1. A kongresszus minden egyes tagja a kiállításra való belépésre jogosító, 5 belépő jegyből álló füzetet az ezért járó 2 ft 50 kr. helyett egy füzett kapja meg.

2. Az általunk küldendő igazolványok alapján a kongresszus tagjai ugy Budapestre, mint vissza a m. kir. államvasutak és az azok kezelése alatt álló vonalain I. osztályon II. osztályon, II. osztályon III. osztályon egész jeggyel, III. osztályon pedig II. oszt. féljeggyel utazhatnak.

3. Végül intézkedés történt, hogy a székes főváros kiállítási bizottsága által tömeg lakosokká, illetve külön szobákra beosztott szállókká berendezett népiszobák mérsékelt árak mellett a kongresszus tagjainak rendelkezésére bocsáttassanak.

Felkérjük a Keleti-Kárp. osztályának tisztelt tagjait, kik részt kívánnak venni a kongresszuson, hogy ezt legkésőbb f. é. április hó 10-ig az osztály ügyvivő aelnökével, Sigmeth Károly főfelügyelővel, Debreczenben tudassák, hogy az igazolványok kiállíthatók és megküldhetők legyenek.

Közgazdaság.

Figyelmeztetés.

A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület a „Zemplén” hivatalos lap útján is figyelmeztetni kívánja a vármegyének mindazokat a kisgazdáit, akik sertés tenyésztéssel foglalkoznak, hogy a földmiv. és közlekedési min. kir. nagymélt. minister ur 1914. szám alatt tudatta az egyesülettel, hogy a vármegye területére, egyetértve a kereskedelemügyi m. kir. ministerrel, a tengeri szállításra nézve kedvezményt ad. Minthogy azonban a kedvezményes díjtelek 10,000 kilogramot kitevő teljes kocsi rakományok után számíthatnak: nehogy a kisgazdak ilyen módon a szállítás kedvezményétől el-essenek, felhívta a földmiv. ministérium a gazdasági egyesületet, hogy lehetőleg a legszélesebb körben tudassa a kisgazdakkal azt, hogy ha tengerre van szükségük, álljanak össze: többen s egy egész kocsi rakományt hozassanak, hogy így a szállítás kedvezményétől ei ne essenek.

Amidőn a gazdasági egyesület ezuton is tudomásra hozza, figyelmeztetni kívánja a kisgazdákat, hogy a fennebbi min. rendelet értelmében járjanak el.

A gazd. egyes. elnöksége.

Kröczer László dr. tokaji gyakorló orv. a szőlészeti terén az ojtás körül új eljárást és kötözőgépet talált föl, mely Budapest illetékes köreiben is feltűnést keltett.

Minthogy a foltaláló, főispánunk őméltósága fölkérésére, készséggel vállalkozott arra, hogy az ojtás új módját és a kötözőgépet is bemutatja, őméltósága a főispán az érdeklődőket S.-A.-Ujhelybe az 1896. március 29-én délután fél 10 órakor a vármegye-háza nagytermében tartandó értekezletre meghívta.

Vármegyei Hivatalos Rész.

706. l. 896. sz. A s.-a. ujhelyi jár. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

A s.-a. ujhelyi járásba kebelezett Csörgő, Kis-Toronya, Nagy-Toronya, Hosszuláz, Ruda-Bányácska és Borsi községekből álló s.-a. ujhelyvidéki körjegyzőségben, S.-A.-Ujhely székhelyvel megüresedett körjegyzői állásra, pályázatot nyitok, s felhívom a pályázni kívánókat, hogy törvényes képesítésüket és eddigi alkalmzatásukat igazoló bizonyítványukat, a pályázati kérvénnyel együtt, hivatalomhoz f. év ápril hó 9. napjáig benyújtsák.

A később érkezett kérvények nem vétetnek figyelembe.

A választás f. év ápril hó 10-én d. e. 10 órakor hivatalomban fog megejtetni.

S.-A.-Ujhely, 1896. március hó 17.

Barthos József, főszolgabíró.

681. sz. Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőségétől.

Zemplén-vármegye t. iskolaszéki Elnökeihez s Tanítóhoz!

A nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. ministerium folyó évi január hó 30-án kelt 33.645/95. számú rendeletével utasítva lettem, hogy rosz időjárású évszakokban és járványos időben a tanterületben levő iskolák növendékeinek a temetésekre való kirendelését a rendelkezésemre álló minden törvényes eszközzel akadályozzam meg.

Felkérem azért a t. iskolai elöljárókat s tanító urakat, hogy a felügyelők s vezetősök alatt álló iskoláknál netalán eddigi gyakorlatban volt s közegészségi tekintetben kifogás alá eső rosz szokást teljesen mellőzni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1896. március 2-án.

Nemes Lajos,

kir. tanácsos s tanfelügyelő.

825. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőségétől.

Zemplén-vármegye t. Tanítóhoz!

A hajdúmegyei tanítók „Gönczy egyesülete” a tanügyi szakkörök, nevelésügy-barátok és a művelt családok számára „Filléres Füzetkéket” adott ki, melyek a népoktatásügy körébe vágó, többnyire gyakorlati irányú s kitűnő tartalmuknál fogva a szakkörök figyelmét már eddig is méltán felkeltették; ugyanazért, mint ilyet, a t. Tanító urak figyelmébe a magam részéről is melegen ajánlom. *) S.-A. Ujhely, 1896. március 10-én.

Nemes Lajos,

kir. tanácsos s tanfelügyelő.

803. k. i. sz. A gálszécsi járás főszolgabírájától.

Körözes.

Kozhírré teszem, hogy a Gálszécsen március hó 11-ik napján tartott országos vásár alkalmával

*) A filléres füzetkékből kettő már megjelent, a következő címe alatt: „Mit jelent a Milléniom?” (ára: 10 fillér) és „Az ezredévi kiállítás” (ára: 30 fillér). Ajánljuk a „Zemplén” t. olvasóközönségének becses figyelmébe. Szerk.

Kis-Ruska községbe egy fehér-fekete foltos, görbült szarvú gazdátlan tehén került.
Gálszécs, 1896. március 14.
Somossy, szolgabíró.

859. k. i. sz. A gálszécsi járás szolgabírójától.
Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy Gálszécsen f. évi márczius 11-én tartott országos vásár alkalmával Kosziczelnik János technai lakos által eladott tehén még aznap előbbi gazdájához visszajött. Ha jogos tulajdonosa ezen hirdetésnek keltétől számított 30 nap alatt nem jelentkezik, az nyilvános árverésen el fog adni.
Gálszécs, 1896. márczius 19.
Somossy Sándor, szolgabíró.

A szerkesztő postája.

Tek. Wiczmány Ödön urnak — Z.-Butkán. A Zemplén-ra hozzáknál közlés céljából eljuttatott hosszabb feleletét — tekintettel arra, hogy mult számunkban az eszmecserét befejeztnek nyilvánítottuk és tekintettel arra, hogy a felelet nem félreértett szavak magyarázatával foglalkozik, hanem átlép a rekriminalás terére — ez irányzata miatt — csakis a Nyitler-ben közölhetnők; a közléssel azonban mindaddig várunk kell, míg beleegyezését velünk tudatni fogja. Midőn ezt ez uton is szives tudomására hozzuk, egyszersmind tisztelettel értesítjük, hogy a felelet kéziratát, további dispozicióig, magunknál tartjuk.

K. E.-ikének — M.-Sziget. A kedves versikéért sok-sok köszönet. Rendben és sorban jönnek fognak. Édes mindnyájuknak legszívesebb üdvözlétem!

M. Gy. dr. urnak — Sárospatak. Azt a boszantó sajtóhibát utólagosan mi is észrevettük. Egyébként Pliniusz-apó a baba-Pliniuszt, mikor sírókedvében volt, talán Pliniusz-nak szólította. Talán. Ez a körülmény mentse ki a sajtóhibáért korrekturánkat.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

S.-A.-Ujhelyben, a Nagy-Uj-utcán egy korcsmai helyiség, mely 3 szoba, konyha, bolthelyiség, pinczeház és udvarból áll — ugyanottan egy 400 □ méter terjedelmű üres telek, továbbá a Lajos közben négy üres telek, mindegyik 400 □ méter terjedelemmel — házipítésre alkalmasak — szabad kézről eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Róth József, S.-A.-Ujhelyben.**

Tk. 2666/896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Liska János (kinek neje Bacskai Borbála), Pap István és neje Liska Borbála végrehajtást szenvedő elleni 101 frt 23 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Kis-Géres község s határában fekvő, a kis-géresi 181. sz. tjkönyvben a Liska János (kinek neje Bacskai Borbála), a Pap István és neje Liska Borbála tulajdonánál fölvetett A. r. sor. 187. hr. sz. alatti ingatlanra 160 frt, az I. sorszám 1895. hr. sz. alatti ingatlanra 17 frt, az A. II. 2. sorsz. 2052. hr. sz. alatti ingatlanra 23 frt, az A. II. 2-6. sorszám 188/54., 188/127., 2767., 3008. és 3026. hr. sz. alatti ingatlanokra 196 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 24. napján d. e. 10 órakor Kis-Géres község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 16 frtot, 1 frt 70 krt, 2 frt 30 krt és 19 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.
Kir.-Helmezc, 1895. évi december hó 4-én.
Farkas, kir. aljbíró.

Haszonbérbe adás.

A Rick Gusztávné tulajdonát képező, a sárospataki alsó határban fekvő 304 hold kiterjedésű tagosított birtok, folyó 1896. évi október első napjától, 6 évre, haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet alólírottal Sárospatakon. (főiskolai épület, jogigazgatói hivatal.)

Debreceni Bertalan,
ügyvéd.

Néhai gróf Sztáray Antal nagy-mihályi uradalmában, 2 drb nyugoti faju vörös-tarka és 12 darab 3 éves magyar faju **tenyészbika** van eladásra felállítva. Tudakozódásokra felvilágosítással az alólírot uradalmi igazgatóság készséggel szolgál.

Nagy-Mihály, 1896. márcz. 13.

Baján Imre,

uradalmi igazgató.

Tk. 2664/95. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Cséke község képviselőtársaság Cséke község bírája végrehajtást szenvedő elleni 804 frt 97 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Cséke község határában fekvő a csékei 1-80 sz. tjkönyvben a Cséke község nevében álló A. I. 1-10. sorszám s. 1., 2., 80., 81., 120., 187., 198., 226., 256. és (263-264.) hr. számok alatt fölvetett ingatlanra az árverést 580 frt 40 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. április hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Cséke község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 58 frt 04 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.
Kelt Kir.-Helmezcen, a kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál 1895. évi december hó 4. napján.
Farkas, kir. aljbíró.

Bérbeadó birtok.

Kozmán (Zemplén vm.) egy 400 holdas földbirtok 1896. év októbertől kezdődő 6 évre bérbe adó. Értekezni: **Wiczmány Viktorral S.-A.-Ujhelyben.**

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Karázi Dániel és neje Barnóth Zsófia karázi lakos végrehajtónak Hajnal Józsefné szül. Tóth Borbála karázi lakos végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Karád községe s határában fekvő a karádi 18. sz. tjkvben A. I. 8., 629., 991/163., 1075. hr. számok alatt foglalt ingatlanoknak a Hajnal Józsefné szül. Tóth Borbálát illető felerészére az özv. Tóth Mihályné szül. Kiss Erzsébet özvegyi haszon élvezeti jogának épségben hagyásával az árverést 399 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 9. napján d. e. 10 órakor Karád község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is adati elfognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 39 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.
Kelt Kir.-Helmezc, a kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóságnál 1896. évi január hó 10. napján.
Farkas, kir. aljbíró.

Gyors és biztos hatású külszer

„MIRACULIN“

köszvény, csusz, rheuma, ideges fog- és fejfájás, izommerevség stb. ellen.

Egy üveg ára 1 frt.

Kapható a készítőnél:

Baruch Gyula

gyógyszerésznél Miskolczon; — továbbá S.-A.-Ujhelyben **Widder Gyula** és **Kincsesy Péter** urak gyógyszerárában.

Főraktár: **Török József** úr gyógyszerárában Budapest, Király-utca 12. szám, továbbá az összes fővárosi és vidéki gyógyszerárákban.

Birtok bérbeadás.

T.-Polgári határban (Szabolcs megye) vasuti állomás közelében 250 és 750 összesen 1000 hold a 1200 □-ól 2 tagban lévő birtok, melyben 450 hold szántó a többi legelő és rét, kellő gazdasági épületekkel ellátva, egészben vagy 2 részben 1897. január hó 1-étől őszi vetéssel 6, esetleg 9 évre bérbe kiadó. — Bővebb felvilágosítást ad **Munk Soma** Alsó-Zsolczán, Borsod megye.

Árverési hirdetmény.

Néhai **Mudrány András** hagyatékához tartozó Zemplén-vármegye Szegi-Long községében lévő pinczében elhelyezett: asszu, szomorndni, asztali bor 48 hordóban, 4 átalagban töltetlenül részben hiányosan, 50 hordó töltetlen 1890. évi virágos asztali bor, 2 hordó főtt úrmős, 38 zárt palackban bor és 20 hordó ecetes bor, a nyiregyházi kir. törvényszék 1850-1896. szám alatt kelt végzése alapján és a község előjáróság jelenlétében, 1896. évi márczius hó 23-án d. e. 9 órakor kezdődő önkéntes nyilvános árverésen azonnali készpénz fizetés mellett el fog adni.

Az árverési részletes feltételek, valamint a bormustrák alólírottnál megtekinthetők.
S.-A.-Ujhely, 1896. márczius hó 10-én.

Dokus Gyula,

végrendeleti végrehajtó.

Arany érem

Érdem érem

Pécs

1888.

Temesvár

1891

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbeteg részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható
Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtak a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő, **Molnár Lipót** gyógyszerésznél **Kassán, S.-A.-Ujhelyben: Widder Gyula, Buday Ákos** és **Kincsesy Péter** gyógyszerárákban.

Tk. 355/96. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Kozma András végrehajtónak Kiss Ödön ügyvéd mint az ismeretlen tartozkodású Puterka János, Puterka György ügygondnokna végrehajtást szenvedő elleni 145 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Ruda-Bányácska község és annak határában fekvő, a ruda-bányácska 205. sz. tjkönyvben Puterka János és Puterka György végrehajtást szenvedők, továbbá Puterka Mária férj. Biliné, Puterka György, Puterka Mihály és Bili Anna tulajdonos társak nevében álló, azonban az 1881. 60. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó 55. hr. sz. belhely, kert és 55. ó. i. sz. ház 25 frtban, a ruda-bányácska 62. sz. tjkönyvben foglalt I. (235-236.) 255., 344., 468., 566., 590., 667., 844. hr. sz. külbirtokból B. 6. sorszám a. Puterka János és B. 8. sorszám alatti Puterka Györgyöt illető jutalék 340 frtban, a ruda-bányácska 182. sz. tjkönyvben foglalt I. 643., 792. hr. sz. közös legelőből B. 118. sorszám a. Puterka Jánost és B. 123. sorszám a. Puterka Györgyöt illető jutalék 30 frtban, a ruda-bányácska 183. sz. tjkönyvben foglalt I. 793. hr. sz. közös erdőből B. 122. sorszám alatti Puterka Jánost és B. 125. sorszám alatti Puterka Györgyöt illető jutalékra az árverést 10 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 2-án d. e. 10 órakor Rudabányácskán a községi bíró házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adati.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 2 frt 50 krt, 34 frtot és 1 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék mint telegkönyvi hatóságnál 1896. évi január hó 20. napján.

Wieland, kir. tvszéki bíró.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgy és férfi közönség becses tudomására hozni, miszerint S.-A.-Ujhelyt, Rákóczi-utca (kis piac) a Róth Bernáth (volt Rác-féle) házban **Lichtner Lipót és Társa** cég alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kész női felső, férfi- és gyermekruha üzletet nyitottunk.

Raktárunk dúsan el van látva női **Jaguettek, gallérok és köpenyekkel**, minden minőségben a legújabb párisi, berlini és bécsi divat szerint. **Férfi és fiu gyermek kész ruhák** a legjobb kivitelben, **utazó- és porköpenyek** nagy választékban.

Hogy a nagyérdemű uri férfi közönség becses igényeinek is minden tekintetben megfelelhessünk, egy, a főváros legelőkelőbb üzleteiben alkalmazva volt **szabászt** szerződtettünk és elvállalunk mérték szerinti megrendeléseket a legfinomabb és legújabb bel- és külföldi gyártmányu gyapju szövetekből, legolcsóbb árak mellett. Gyász és alkalmi öltönyök 24 óra alatt készíttetnek el.

Elvünk olesó ár, előzékeny pontos kiszolgálás.

Esedezve a nagyérdemű közönség számos látogatásáért és kegyes pártfogásért maradtunk

teljes tisztelettel:

Lichtner Lipót és Társa.

A Bpesti „Nádor“ gyógyszerárúháznál kaphatók a legújabb gyógyszerek.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyákosodásnál, a torok és légzési szervek minden bajainál:

Egger mellpastillái

1 doboz 25 kr. és 50 kr.

mely számos érmeikkel lett kitüntetve.

Mindenféle gyomorbetegségeknek ajánlatos:

Egger szódapastillái

1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomorerosító hatásnak elősmert felülmulthatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái

1 üveg ára 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csukamáj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű emészthetőségű kifünő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulsio

próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arcbőr üdeségének előmozdítására és fenntartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, májfoltok, szeplő s az arcbőr mindennemű kitérészei ellen legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème

próba tégely 50 kr. egy tégely 1 frt.

Nélkülözhetetlen szer dohányzóknak, a száznak igen jó ízű és a leheletnek fölöttébb kellemes szagot kölcsönöz az

Egger Royal Cachau

próba boríték 15 kr. 10 boríték 1 frt.

Kaphatók minden gyógyszerárúháznál, S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula, Kincsesy Péter és Cs. Buday Akos** urak gyógyszerárúházaiban, valamint **Egger A. fia** „Nádor“ gyógyszerárúházaiban Budapest, váci körút 7. sz.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban

Eisenstädter testvéreknek Bécsben.

Teljesen használatra kész, csinos és a célnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló fényezés.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyáru üzletben.

Főraktár: S.-A.-Ujhelyben BEHYNA TESTVÉREKNÉL.

Vető-árpa

6 frton ab Szomotori állomás, **30 darab fajkocza karácsonyi malaczaikkal, igáslovak**, mindenféle gazdasági gépek és **szerelevények** jutányos áron eladók.

Nagy-Kövesd, 1896. márczius 5-én.

Szerdahelyi Vincze.

Millenium!

Nemzeti zászlók

varrás nélkül, tartós, színét még esőben sem hagyó, tiszta gyapjukelméből, magyar országos vagy egyesített állami czimerrel ellátva (vonatközússal a n. mélt. miniszteriumnak 1895. évi október hó 11-én kelt körrendeletére) két szép nagy bojttal, kapható különféle hosszúság és szélességben, rendkívül jutányos áron

Tausky J. fiainál

Pozsonyban.

Zászló árjegyzékkel azonnal készségeel szolgálunk.

1895. évi termésü

gondosan megválogatott anyarépából **szakszerűen** tenyésztett, kitünő csiraképeségü és csirázási erélyü

Takarmány-Répmag

árának beküldése mellett vagy utánvétellel megrendelhető

Widder Mór bér gazdaságában

Abauj-Széplakon.

- »Oberndorf« sárga kilogrammja **22 kr.**
- »Olajbogyó« vörös
- »Olajbogyó« aransárga } kilója **18 kr.**
- »Mammoth« veres

franko a mislyei vasti állomáshoz.

Csomagolás önköltségeen számíttatik.

25 kilogrammon aluli megrendelések el nem fogadtatnak.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.“ Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rossz** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg.** — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC-GYARNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárúházaiban.

Meghívó.

A homonnai kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlési kiküldöttjei

a f. évi márczius hó 29-én, határozat képtelenség esetén április hó 12-én délután 2 órakor
a „Stefánia“ szálloda nagytermében

II-ik évi rendes közgyűlésre

teljesen tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés, 1895. évi zárszámadásoknak be-terjesztése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozat.
3. Az alapszabályok módosítására vonatkozó igazgatósági javaslat tárgyalása.
4. Az igazgatóság kiegészítése a felügyelő bizottság és választott bíróság tagjainak megválasztása.
5. Egyéb indítványok.

Homonnán, 1896. márczius hó 8-án.

Némethy József,
könyvelő.

Östereicher Hugó,
igazg. elnök.

Szőlőkarók eladása.

A mihóházi határban eladatik a Szabó Béla-féle erdőben

2.— méteres jó minőségű karó ezrenként az erdőben 16 frtjával
1.70 „ „ „ „ „ „ 13 „
1.50 „ „ „ „ „ „ 11 „

Sárospatak vagy S.-A.-Ujhely állomásra szállítva 6 frttal ezrenként drágábban.

Ugyanott mintegy 3—5000 darab 6—10 méteres szerszám-fának alkalmas bükkfa eladó, továbbá telephon, avagy telegraph-rudak is megrendelhetők.

Karók megrendelését megfelelő előleg beküldése mellett esz-közöl és minden felvilágosítással szolgál

Mandel Imre erdőüzleteinek irodája
S.-A.-Ujhelyben.

Leghathatósabb szer a poloska, bolha, moly

és minden konyharovar kiirtására.

Zacherlin

hatása bámulatos. A legjobb ölszer mindenféle rovar kiirtására s azért világszerte páratlan elterjedésnek örvend. Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üvegcsé. 2. „Zacherl“ neve.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Widder Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy és Csörge, Klein Henrik, Klein Albert, Malártsik György, Szentgyörgyi Vilms, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Róza.
Abauj-Szántó: Blau Herman. Sóváry Kálmán, Friedmann Simón.
Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Póányi Dezső, Szerkerák Ambrus, Rosenblüth Sándor.
Gálszécs: Grün Lajos, Grün Salamon.

Mándok: Reichard Emil.
N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos, Wünschendorfer K.
Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.
Szeresen: Rochlitz Dezső, Turcsányi Ferencz.
Szinna: Császár Árpád.
Tállyán: Gottfried Sámuel.
Tokajon: Frisch Vilmos, Hohn Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izrael.
Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.

Meghívás.

„A szerencsi szálloda részvénytársaság“

t. részvényesei

a folyó évi április hó 7-én d. u. 5 órakor

a szálloda helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 10. §-a értelmében a részvények a közgyűlés tartamára annak megtartása előtt 48 órával Herman Lajos igazgatónál lesznek leteendők.

Tanácskozás tárgyai lesznek:

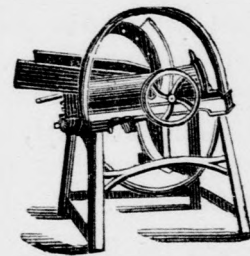
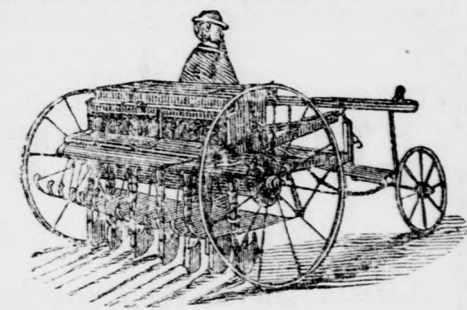
1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. Az előterjesztett számadások és az évi mérleg megvizsgálása és megállapítása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

Az igazgatóság.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődje Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szük séges gépeket, nevezetesen szilárdan szerkesztett könnyű sorvető és szórvető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá Baker- és magtár-rostákat, mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelentékeny készletét birjuk.

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malom-be-rendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi s egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmagpörkölőket, elhasznált gépek, különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos átigazítását és kijavítását a legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Megrendeléseket elfogad Hercz Kálmán ur S.-A.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Tokaj-Hegyaljai Cognacgyár Részvénytársaság S.-A.-Ujhelyben.

MEGHIVÓ

a tokaj-hegyaljai cognacgyár részvénytársaságnak S.-A.-Ujhelyben 1896. évi márczius hó 29-ik napján a társaság hivatalos helyiségében, délelőtt 10 órakor megtartandó **rendes közgyűlésére.**

A gyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1895. évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat s a felmentvény megadása.
2. Alapszabály módosítása iránti igazgatósági előterjesztés.
3. Az alapszabályok 23. §-ának Szunyoghy Dezső és társai által beadott módosítása iránti indítvány tárgyalása.
4. Netaláni indítványok, melyek az alapszabály 15. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal előbb írásban beadattak.

A szavazati joggal élni kívánó részvényesek felkértenek, hogy saját neveikre szóló részvényeiket az alapszabály 16. §-a értelmében — legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt — a részvénytársaság pénztárába letenni szíveskedjenek, ahol az üzleti mérleg és jelentés alantírt naptól kezdve a részvényesek rendelkezésére áll.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1896. márczius 4-én.

Dókus Gyula, elnök.

„BÁRÓ HIRSCH MÓR“

jófékonysági és önszegélyző-egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén **orvosi kezelésben, gyógyszerek kiszolgáltatásában és heti pénzségélyben** részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradott családjának az alapszabályokban megállapított feltételek mellett az **A** osztályban 1200 frt, a **B** osztályban 600 frt, a **C** osztályban pedig 300 frt **segélyösszeget** fizet. A beiratási díjak f. évi április 15-ig elégedtetnek.

Tagok felvételnél az **A** osztályba 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr, a **B** osztályba 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr, és a **C** osztályba 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.

Felvételek eszközöltetnek 50 kr orvosvizsgálati díj lefizetése mellett: **S.-A.-Ujhelyen: Zinner Adolf** urnál, **Budapesten:** az egyesület központi irodájában. VI. Teréz-körút 3. a.

„Báró Hirsch Mór“

jófékonysági és önszegélyző-egyesület.

FERENCZ-

pálinka (sósorszesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható:

Gyógytárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár“ világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Bánáti növény-nedv, Herkulesfürdői közsévszesz, Injectio és capsules végétales stb.

Kapható: S.-A.-Ujhelyben: **WIDDER GYULA** úr gyógytárában, valamint közvetlen: **Vértés Lajos**, Sasgyógytárában, Lugos.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

Magyar általános kőszénbánya részvénytársulat
Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Tisztelettel tudatja a t. c. gőzmalmok, szeszgyárak, gőztéglagyárak, mészégetők és egyéb iparvállalatokkal, hogy a

Sajó-Szent-péteri

kőszénbányáink is teljes üzemben vannak s minden igényeket legjobban kielégítenek. — Megrendelések úgy Királdi, mint Sajó-Szent-péteri

akna, koczka és darabos szénre

központi irodánkhoz

Budapest, V., Erzsébet-tér 19. szám alá intézendők.

— **Jutányos árak.** — **Pontos és gyors szállítás.** —

Képviselő: BRÓDY SÁNDOR urnál **UNGVÁRON.**

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK

városi menetjegy-irodája által létesített

„MILLENIUM“

utazási- és ellátási-vállalat

az 1896. évi ezredéves kiállítást látogatók számára

már most bocsát ki igen mérsékelt áron

utazási és ellátási jegyfüzeteket, melyek ára esetleg részletekben is lefizethető.

Ezen füzetek vasuti menettérít jegyet gyors- és személyvonatokra, a vállalat ujonnan berendezett

saját bérházaiban

kényelmes lakást, étkezést, úgy a kiállítás területén, mint a város minden pontján levő elsőrendű vendéglőkben és kávéházakban (amelyek névsorát a közönség megnyugtatóra márczius elején színtén közzétesszük), kiállítási-ös-budavári belépőjegyeket stb. biztosítanak.

Felvilágosításokkal és tervezettel szolgálnak a vasuti állomásfőnökök, a vidéki menetjegy-irodák, a vidéki képviselőségek, az összes községi és körjegyző urak, a »Hazai« általános biztosító r.-t. ügynökségei, valamint

a Magyar kir. államvasutak

városi menetjegy-irodája

Budapestben, Hungária-szálló.

Bejelentéseket helyben elfogad:

Zemplénmegyei keresk. ipar-, termény- és hitelbank. Reichard M. és fia, Stern Henrik, Friedrich Samu, Klein Lipót.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA“ legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsológépek, daráló, őrő-malmok.

Egyetemes acél-ekék

és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék

gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselőség és raktár:

HERCZ JENŐ gépgyárosnál
Miskolcson.